

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

S., dnia 20 marca 2019 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie II Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Agnieszka Matusiak

Protokolant: Joanna Prybacka

po rozpoznaniu w dniu 8 marca 2019 r. w Szczecinie

na rozprawie sprawy z powództwa P. M.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powoda P. M. kwotę 18 000 zł (osiemnaście tysięcy złotych) z odsetkami ustawowymi od kwoty 12000 zł (dwanaście tysięcy złotych) od dnia 28 grudnia 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku, z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 12 000 zł (dwanaście tysięcy złotych) od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty i z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 6 000 zł (sześć tysięcy złotych) od dnia 19 lutego 2016 roku do dnia zapłaty tytułem sumy potrzebnej na koszty leczenia stomatologicznego powoda,

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie,

III. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powoda P. M. kwotę 1072,44 zł (jeden tysiąc siedemdziesiąt dwa złote czterdzieści cztery grosze) tytułem kosztów procesu,

IV. nakazuje pobrać od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie kwotę 1150,92 zł (jeden tysiąc sto pięćdziesiąt złotych dziewięćdziesiąt dwa grosze) tytułem kosztów sądowych,

V. nakazuje ściągnąć z roszczenia zasądzonego powodowi P. M. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie kwotę 592,90 zł (pięćset dziewięćdziesiąt dwa złote dziewięćdziesiąt groszy) tytułem kosztów sądowych, od których uiszczenia był zwolniony.

UZASADNIENIE

Powód P. M. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. na rzecz powoda kwoty 27.100 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 28 grudnia 2014 r. do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania sądowego według nom przepisanych z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 3600 zł i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że w dniu 2 listopada 2008 r., ok 22:00 wracając do swego mieszkania przy ulicy (...), upadł na klatce schodowej na betonową posadzkę w wyniku czego doszło do wybicia trzech górnych zębów. Przyczyną upadku powoda był brak oświetlenia na klatce schodowej, za której utrzymanie odpowiedzialność ponosi Wspólnota Mieszkaniowa, która w chwili zdarzenia była ubezpieczona od odpowiedzialności cywilnej w wyniku zawarcia umowy ubezpieczenia z pozwanym jako ubezpieczycielem. W wyroku z dnia 10 marca 2014 r. Sąd Rejonowy Szczecin-P. i Zachód przesądził o odpowiedzialności gwarancyjnej pozwanego, ustalając jednocześnie

odpowiedzialność pozwanego za wszelkie skutki mogące ujawnić się na zdrowiu powoda w przyszłości. U powoda pojawiła się potrzeba dalszego leczenia stomatologicznego, którego koszty wyniosą 37.100 zł. Pozwany przyznał powodowi zaliczkę w kwocie 10.000 zł. Powód domaga się pełnej refundacji, albowiem żaden ze stomatologów nie podejmie się części zabiegu. Jako podstawę dochodzonego roszczenia powód wskazał art. 444 § 1 k.c.

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) S.A. wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany wskazał, że podstawą dokonania wypłaty jest przedstawienie rachunków i faktur, czego powód nie uczynił.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W budynku mieszalnym położonym w S. przy ulicy (...) funkcjonuje Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. (...) w S.. W budynku znajduje się kilka wyodrębnionych lokali mieszkalnych. W lokalu mieszkalnym numer (...) zamieszkiwał P. M. wraz z rodzicami. Obowiązki w zakresie zarządzania nieruchomością powierzono (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S..

W budynku zainstalowana była instalacja świetlna, przy czym częstymi przypadkami były kradzieże żarówek z instalacji zamontowanej na klatkach schodowych budynku. Począwszy od dnia 29 października 2008 r. przy wejściu do klatki schodowej budynku brak było żarówek instalacji świetlnej, co spowodowało, że w obrębie tego miejsca od późnego popołudnia było ciemno. Na wyższych kondygnacjach budynku instalacja świetlna była wyposażona w żarówki.

Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. (...) w S. korzystała z ochrony ubezpieczeniowej w zakresie odpowiedzialności cywilnej udzielanej przez (...) S.A. z siedzibą w W.; łącząca strony umowa obowiązywała od dnia 2 listopada 2008 r.

W dniu 2 listopada 2008 r. w późnych godzinach wieczornych P. M., wracając w towarzystwie kolegi Ł. Ż. do mieszkania przy ul. (...) w S., potknął się na stopniu schodów prowadzących na piętro budynku, a mieszczących się bezpośrednio przy wejściu do budynku, w wyniku czego upadł na betonowy stopień schodów. W wyniku upadku uderzył głową o posadzkę. Na skutek upadku powód doznał urazu trzech zębów szczęki. Przyczyną potknięcia powoda na stopniu schodów był brak oświetlenia przestrzeni obejmującej wejście do budynku. W chwili wypadku powód miał 23 lata.

W dniu 4 listopada 2008 r. powód udał się do stomatologa, który stwierdził u powoda złamanie koron na wysokości śluzówki zębów 11, 21, 12. U powoda wykonano leczenie stomatologiczne polegające m.in. na wypełnieniu korzeni, wzmocnieniu wkładem korzeniowo-koronnym z wykonaniem mostu porcelanowego. Całkowity koszt leczenia wyniósł 2300 zł.

Powód nie był zadowolony z efektów leczenia stomatologicznego. Twierdził, że jego zęby są zbyt duże, w związku z czym odczuwa dyskomfort i unika uśmiechu. Obawiał się, że w przypadku żucia twardych pokarmów dojdzie do uszkodzenia odbudowanego uzębienia.

U powoda stwierdzono zmiany zapalne występujące przy wierzchołkach korzeni zębów 12 i 21 oraz niezadowalającą jakość wypełnienia kanałów w tych zębach. W przypadku zęba 21 zaobserwowano zacienienie sugerujące próchnicę korzenia. W badaniu klinicznym stwierdzono nieznaczne odsłonięcie zrębu korzenia zarówno w przypadku zęba 12 jak i 21 oraz widoczne w związku z powyższym brzegi koron, co czyniło most nieestetycznym. Powód w dostatecznym stopniu dbał o higienę jamy ustnej. W związku ze stanem uzębienia powód wymagał leczenia endodontycznego po uprzednim usunięciu wkładów koronowo-korzennych, wykonania nowych wkładów koronowo-korzennych oraz wykonania nowego mostu.

Ówczesne uzupełnienie wymagało zmiany z uwagi na to, że było mało estetyczne oraz ze względu na odsłonięcie brzegów koron, które sprzyja odkładaniu płytki nazębnej i może prowadzić do utraty zębów filarówych wskutek

próchnicy. Również dobrostan psychiczny pacjenta przy ówczesnym uzupełnieniu protetycznym mógł być niezadowolający.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności wyrokiem z dnia 10 marca 2014 r. w sprawie I C 285/12 Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie zasądził od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powoda P. M. kwotę 7550 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 2550 zł od 16 lutego 2010 r. i od kwoty 5000 zł od 10 marca 2014 r. (pkt 1), ustalił odpowiedzialność pozwanego za skutki zdarzenia z dnia 2 listopada 2008 r. mogące pojawić się u powoda w przyszłości (pkt 2), oddalił powództwo w pozostałym zakresie (pkt 3), zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1845 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt 4), oraz nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego -S. - P. i Zachód w S. kwotę 798,69 zł tytułem kosztów sądowych (pkt 5).

Dowód:

- wyrok Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 10 marca 2014 r. wraz z uzasadnieniem (k. 300, 304-316 akt I C 285/12), a nadto:

- polisa nr (...) – k. 13-14,
- druk zgłoszenia szkody – k. 15-18,
- szczegółowy opis zdarzenia – k. 19,
- odpowiedź z dnia 11 lutego 2009 r. – k. 20,
- odwołanie wraz z pełnomocnictwem – k. 21-24,
- odpowiedź z dnia 19 maja 2010 r. – k. 25-26,
- wezwanie do zapłaty – k. 27-28,
- pismo z dnia 25 sierpnia 2010 r. – k. 29-30,
- pismo z dnia 12 grudnia 2008 r. – k. 31
- pismo z dnia 25 listopada 2008 r. – k. 32,
- skarga z dnia 17 listopada 2008 r.,
- oświadczenia – k. 34, 35,
- orzeczenie lekarskie – k. 36-39,
- zaświadczenie lekarskie – k. 40,
- faktury – k. 41-44,
- pismo z dnia 8 sierpnia 2008 r. – k. 45-46.

W dniu 1 lipca 2014 r. lekarz stomatolog, specjalista protetyk, M. S. wydała zaświadczenie, w którym stwierdziła, że P. M. kwalifikuje się do leczenia protetycznego. Ze względu na rodzaj braków zębowych oraz wiek pacjenta wskazane jest leczenie implantoprotetyczne po konsultacji chirurgicznej. Rozwiązania alternatywne wiążą się z koniecznością nieodwracalnej ingerencji w obręb tkanek twardych zębów pacjenta (szlifowania) oraz mogą powodować dyskomfort podczas użytkowania w przypadku protez ruchomych, a także stany zapalne przyzębia i błony śluzowej w przypadku protezy akrylowej.

Dowód: zaświadczenie – k. 54.

Lekarz (...) wycenił wykonanie implantów oraz koron na implantach w miejscu zębów 11 i 21 wraz z przęsłem mostu na kwotę 22.000 zł.

Dowód: oferta – k. 55.

W piśmie z dnia 30 lipca 2014 r. P. M. wezwał (...) S.A. do zapłaty kwoty 22.000 zł tytułem zaliczki na poczet leczenia stomatologicznego.

Dowód: pismo z dnia 30 lipca 2014 r. – k. 56.

W piśmie z dnia 27 listopada 2014 r. (...) S.A. przyznał P. M. odszkodowanie w kwocie 17.550 zł tytułem zaliczki na poczet leczenia, wskazując, że kwota 7550 zł została już wypłacona.

Dowód: pismo z dnia 27 listopada 2014 r. – k. 57-58.

W dniu 5 stycznia 2016 r. lekarz stomatolog, specjalista protetyki stomatologicznej, M. T., ustalił koszt leczenia P. M. na łączną kwotę 37.100 zł (odbudowa kości, implanty, ponadnabłonkowy przeszczep tkanek miękkich, uzupełnienia tymczasowe, korony na implantach).

Dowód: plan leczenia – k. 64.

W piśmie z dnia 15 stycznia 2016 r. P. M. wezwał (...) S.A. do zapłaty kwoty 27.100 zł tytułem odszkodowania za pełne leczenie stomatologiczne.

Dowód: pismo z dnia 15 stycznia 2016 r. – k. 59.

W piśmie z dnia 18 lutego 2016 r. (...) S.A. do zapłaty oświadczył, że brak jest podstaw do realizacji dopłaty.

Dowód: pismo z dnia 18 lutego 2016 r. – k. 60.

Pismem z dnia 25 lutego 2016 r. P. M. po raz kolejny wezwał (...) S.A. do zapłaty kwoty 27.100 zł.

Dowód: pismo z dnia 25 lutego 2016 r. – k. 61-62.

Pismem z dnia 18 marca 2016 r. (...) S.A. odmówił dokonania dopłaty odszkodowania, wskazując, że nie zostały przedstawione faktury dokumentujące poniesienie jakichkolwiek kosztów leczenia oraz dokumentacja leczenia stomatologicznego.

Dowód: pismo z dnia 18 marca 2016 r. – k. 63.

Obecnie P. M. używa sztucznej protezy. Dalsze użytkowanie mostków było niemożliwe, ponieważ zęby, które je utrzymywały rozruszały się i trzeba było je usunąć. Użytkowanie protezy jest dla P. M. uciążliwe. Każdorazowo po jedzeniu konieczne jest jej wyjęcie i wyczyszczenie, co nie tylko sprawia dyskomfort, ale jest również kłopotliwe. Niemożliwe jest jedzenie twardych pokarmów, np. jabłek. Zdarza się, że proteza wypada, co w towarzystwie wywołuje śmiech. Nadto proteza często pęka, co powoduje konieczność oddania jej do naprawy. Cała sytuacja wywołuje u P. M. zdenerwowanie, zdarza mu się zażywać środki uspokajające. Poszkodowany nadal uskarża się na dolegliwości bólowe. P. M. chciałby zrobić implanty, ale nie ma środków na ten cel. Jest bezrobotny, nie ma oszczędności.

Dowód:

- zeznania świadka Ł. Ż. – k. 111,

- zeznania świadka K. M. – k. 111-112,

- zeznania powoda – k. 112-113.

Aktualnie używana przez P. M. proteza nie spełnia swojej funkcji. Odstaje od dziąseł i błony śluzowej podniebienia, dając jedynie efekt wizualny „posiadania zębów”. Wymaga korekty albo wykonania jej na nowo. Proteza nie spełnia swojej funkcji w zakresie rozdrabniania twardszych pokarmów, utrudnia mówienie i daje niezadowolający efekt wizualny (za długie zęby). Powyższe problemy sprawiają pacjentowi trudności natury psychologicznej. Proteza akrylowa nie spełnia swojej funkcji ze względu na dość szerokie rozstawienie pozostałych zębów własnych oraz ze względu na wywoływanie zaników podłoża protetycznego (kości). To z kolei powoduje konieczność ciągłych korekt. Ze względu na potrzeby funkcjonalne, estetyczne i wiek pacjenta, konieczne jest ponowne leczenie. Najlepszą metodą pod względem zdrowotnym (estetycznym i funkcjonalnym) dla pacjenta wydaje się być uzupełnienie istniejących braków trzech zębów siecznych szczęki za pomocą wszczepów śródkostnych (implantów), gdyż jest to metoda odbudowy chirurgiczno-protetycznej najmniej traumatyczna dla organizmu pacjenta. Uzupełnienie takie można wykonać za pomocą 2 implantów i mostu porcelanowego (koszt około 14.000-16.000 zł) lub 3 wszczepów (koszt około 18.000-20.000 zł). Do każdej z powyższych wersji leczenia należałoby doliczyć koszt biomateriału (substytut kości własnej) i zabiegów chirurgicznych regenerujących utraconą kość w odcinku przednim szczęki, oszacowany mniej więcej na 5000-8000 zł. Jest to wyliczenie szacunkowe, gdyż zabiegi chirurgiczne w jamie ustnej, szczególnie w odcinku przednim są największym wyzwaniem pod względem estetycznym i czasem wymagają pewnych korekt, wykonywanych w trakcie procesu leczenia, co podnosi całkowity koszt uzupełnień. Wykonanie uzupełnień protetycznych u powoda mogłoby się zawrzeć w kwocie 28.000 zł. Czas wykonywania tych zabiegów wahałby się w granicach ok. 4-8 miesięcy lub mógłby się wydłużyć, w zależności od ilości wykonywanych procedur chirurgicznych. Powyższe uzupełnienia powinny zapewnić zarówno dobrą funkcję jak i estetykę na okres 15-20 lat lub dłuższy, jeżeli nie nastąpią zdarzenia, których nie sposób przewidzieć.

Dowód:

- opinia biegłego z zakresu stomatologii i protetyki stomatologicznej – k. 130-133,

- opinie uzupełniające – k. 147-148, 174-175.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się zasadne w części.

Na wstępie wskazać, że w wyroku z dnia 10 marca 2014 r. Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie (sygn. akt I C 285/12) ustalił odpowiedzialność pozwanego za skutki zdarzenia z dnia 2 listopada 2008 r. mogące pojawić się u powoda w przyszłości. Orzeczenie to jest prawomocne. Zgodnie z art. 365 § 1 k.p.c. orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby. Związanie prawomocnym orzeczeniem oznacza, iż sąd obowiązany jest uznać, że kwestia prawna, która była już przedmiotem rozstrzygnięcia w innej sprawie, a która ma znaczenie prejudycjalne w sprawie przez niego rozpoznawanej, kształtuje się tak, jak przyjęto w prawomocnym wcześniejszym orzeczeniu. W późniejszej sprawie kwestia ta nie może być już poddawana ocenie. Tym samym uznać należało, że pozwany ponosi odpowiedzialność za skutki zdarzenia z dnia 2 listopada 2008 r., zgodnie z rozstrzygnięciem Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 10 marca 2014 r. Odpowiedzialności tej pozwany nie kwestionuje.

Nie było kwestią sporną, że po wydaniu wyroku z dnia 10 marca 2014 r. stan zdrowia powoda uległ pogorszeniu, co wymagało poniesienia kolejnych kosztów. Pozwany okoliczności tej nie kwestionował, albowiem wypłacił powodowi kwotę 10.000 zł tytułem zaliczki na leczenie protetyczne, wskazując w kolejnych pismach, że wypłata dalszej kwoty będzie mogła nastąpić po przedstawieniu faktur i rachunków za leczenie.

Podstawę odpowiedzialności pozwanego stanowi art. 444 § 1 w zw. z art. 415 w zw. z art. 822 w zw. z art. 361 § 2 k.c. Zgodnie z art. 444 § 1 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody

obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Na żądanie poszkodowanego zobowiązany do naprawienia szkody powinien wyłożyć z góry sumę potrzebną na koszty leczenia, a jeżeli poszkodowany stał się inwalidą, także sumę potrzebną na koszty przygotowania do innego zawodu. Stosownie do powołanych na wstępie przepisów wskazać należy, że przesłankami odpowiedzialności za szkodę są szkoda, zdarzenie wywołujące szkodę oraz adekwatny związek przyczynowy pomiędzy szkodą, a zdarzeniem je wywołującym.

Przesłanką zastosowania powyższego przepisu jest powstanie szkody majątkowej będącej konsekwencją uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia. Odwołując się do reguł semantycznych należy przyjąć, że "uszkodzenie ciała" będzie oznaczało zerwanie ciągłości czy jednolitości jakiejkolwiek komórki (przy czym zerwanie ciągłości pojedynczej komórki raczej nie będzie miało żadnych reperkusji w majątku podmiotu), tkanki lub organu organizmu podmiotu, zaś "rozstrój zdrowia" oznacza najogólniej naruszenie normalnego funkcjonowania organizmu, spowodowanie jego dysfunkcjonalności w określonym zakresie (podobnie A. Olejniczak, w: Kidyba, Komentarz KC, t. III, cz. 1, 2014, s. 549; A. Cisek, P. Machnikowski, w: Gniewek, Machnikowski, Komentarz KC, 2014, s. 887; G. Bieniek, J. Gudowski, w: Gudowski, Komentarz KC, Ks. III, cz. 2, 2018, s. 990; G. Karaszewski, w: Osajda, Komentarz KC, t. II, 2013, s. 755; M. Safjan, w: Pietrzykowski, Komentarz KC, t. I 2018, s. 1556; A. Cisek, W. Dubis, w: Gniewek, Machnikowski, Komentarz KC, 2018, s. 935). W piśmiennictwie przyjmuje się, że art. 444 KC nie modyfikuje w jakimkolwiek stopniu przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej. Jego zastosowanie możliwe jest dopiero wówczas, gdy sprawca doprowadził do uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia w okolicznościach uznanych przez ustawodawcę za relewantne na gruncie określonego przepisu prawa materialnego (np. "z winy swojej", a [art. 415 KC](#)), co spowodowało w dalszej kolejności szkodę majątkową pozostającą w adekwatnym związku przyczynowym z działaniem albo zaniechaniem sprawcy. (...), o których mowa w omawianym przepisie, to przede wszystkim koszty leczenia tego, kto doznał szkody na osobie. Przez "leczenie" należy rozumieć zarówno diagnostykę i terapię, jak i rehabilitację (A. Olejniczak, w: Kidyba, Komentarz KC, t. III, cz. 1, 2014, s. 550). Koszty leczenia i koszty przygotowania do nowego zawodu stanowią szkodę majątkową, wywołaną szkodą na osobie; przy czym muszą one oczywiście pozostawać w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem wywołującym uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia. Należy podkreślić, że ustawodawca, pragnąc jak najpełniej zabezpieczyć interesy poszkodowanego, daje mu możliwość żądania wyrównania tych kosztów jeszcze zanim zostaną one poniesione (tzw. szkoda przyszła). Poniesienie tej szkody musi być przy tym w tym sensie pewne (o poniesieniu kosztów, których wystąpienie w przyszłości "oceniane jest jako graniczące z pewnością", P. Sobolewski, w: Osajda, Komentarz KC, t. IIIA, 2017, s. 838), że według stanu faktycznego ustalonego przez sąd poszkodowany na pewno będzie musiał leczyć się w określony sposób (i pociągnie to za sobą określone koszty). Należy także zauważyć końcowo, iż wobec brzmienia omawianego przepisu sposób przeznaczenia uzyskanych przez poszkodowanego środków na podstawie art. 444 § 1 zd. 2 KC nie jest pozbawiony prawnej relewancji. W doktrynie przyjmuje się, że tak zwana szkoda przyszła oznacza sytuację, w której wystąpienie szkody majątkowej ("szkody ostatecznej") jest w możliwie wysokim stopniu prawdopodobne; nigdy zaś pewne. Szkodą majątkową są zaś w świetle art. 444 § 1 zd. 2 KC koszty leczenia lub przygotowania do innego zawodu – nie zaś inne wydatki podmiotu doznającego szkody na osobie – jeśli ich poniesienie nie pozostaje w adekwatnym związku przyczynowym z doznany przez taki podmiot uszkodzeniem ciała lub wywołaniem rozstroju zdrowia. Jeśliby więc okazało się, że szkoda ta ostatecznie nie wystąpiła (np. podmiot, który doznał szkody na osobie, przeznaczył otrzymane środki nie na zakup leków, a alkoholu; nie poniósł więc żadnych kosztów związanych z leczeniem), sprawcy służyłoby roszczenie o zwrot nienależnie spełnionego świadczenia ([art. 410 KC](#), *condictio causa data causa non secuta*). W sytuacjach, w których szkoda została już wyrządzona odszkodowanie bilansuje ogólny stan majątku poszkodowanego i jest oczywiste, że nie ma on obowiązku wydatkowania odszkodowania na konkretny cel. W przypadku natomiast szkody przyszłej jej wystąpienie nie jest pewne i gdy okaże się, że szkoda jednak nie wystąpiła (zwłaszcza wobec innego niż określony w art. 444 § 1 zd. 2 KC celu wydatkowania otrzymanych środków), nie ma normatywnego powodu dla odmówienia sprawcy wytoczenia powództwa o zwrot nienależnie spełnionego świadczenia. Dlatego też w orzeczeniu dotyczącym kosztów przyszłego leczenia należy określić, na jaki cel środki zostały poszkodowanemu przyznane.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że nie ulega wątpliwości, że pozwany ponosi odpowiedzialność za skutki wypadku z dnia 2 listopada 2008 r. W świetle zgromadzonego materiału dowodowego stwierdzić należy, że dalsze problemy związane ze stanem uzębienia są następstwem tego zdarzenia. Nie jest kwestią

sporną, że powód po pewnym czasie od zastosowania leczenia protetycznego w postaci mostku zmuszony został do jego zmiany na protezę, ponieważ, z uwagi na rozchwianie się części zębów, na których mostek się utrzymywał, niemożliwe było jego dalsze podparcie. Zęby te zostały usunięte, a powód zaczął korzystać z protez. Protezy te łamały się, a nadto nie pełniły swej funkcji – zdarzało się, że wypadły i sprawiały problem przy jedzeniu (uniemożliwiały gryzienie twardych pokarmów). Ponadto wymagały czyszczenia po każdym posiłku, co powodowało dyskomfort i nie pełniły funkcji estetycznej – zęby były za długie. Powodowały również ubytek kości. W konsekwencji powyższego powód miał permanentne problemy ze spożywaniem pokarmów i funkcjonowaniem w środowisku rówieśniczym i miejscu pracy bez uszczerbku dla swojego samopoczucia psychicznego. Tym samym nie ulega wątpliwości, że powód wymaga zastosowania takiego leczenia, które umożliwi mu normalne funkcjonowanie. Należy mieć na względzie, iż powód ma 34 lata, jest więc stosunkowo młodą osobą, dla której zachowanie pełnej funkcjonalności uzębienia pozwalającej na nieskrępowane spożywanie posiłków wszelkiego rodzaju, w tym również twardych, a także względy wizualne i estetyczne mają bardzo istotne znaczenie. Najlepszym leczeniem oferowanym obecnie, a jednocześnie odpowiednim do wieku i sytuacji powoda, jest leczenie implantologiczne, na co jednoznacznie wskazał biegły z zakresu stomatologii i protetyki stomatologicznej. W tym zakresie opinia biegłego nie została przez żadną ze stron zakwestionowana. Jednocześnie przypomnieć należy, że pozwany po przedłożeniu mu przez powoda kosztorysu leczenia implantologicznego wypłacił na ten cel zaliczkę w kwocie 10.000 zł.

Kwestiami spornymi pozostawały czas, w którym powinna nastąpić zapłata odszkodowania oraz jego wysokość.

Pozwany stał na stanowisku, że wypłata odszkodowania powinna nastąpić dopiero po zakończeniu leczenia przez powoda oraz przedstawieniu przez niego rachunków na tę okoliczność, wskazując, że na powodzie ciąży obowiązek udowodnienia wysokości szkody. Tymczasem już z literalnego brzmienia art. 444 § 1 k.c. wynika, że na żądanie poszkodowanego zobowiązany do naprawienia szkody powinien wyłożyć z góry sumę potrzebną na koszty leczenia. Skoro potrzebna do przywrócenia stanu zdrowia suma ma być wyłożona z góry, oczywistym jest, że pozwany nie może oczekiwać przedstawienia rachunków, czy faktur, które wystawiane są po zrealizowaniu usługi. Powód podjął dostateczną inicjatywę dowodową na etapie przedprocesowym, przedstawiając pozwanemu plan leczenia wraz ze szczegółowym rozliczeniem kosztów. Na etapie postępowania sądowego Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego, który oszacował koszt leczenia powoda na kwotę 28.000 zł. Opinia ta, w ocenie Sądu okazała się przydatna dla rozstrzygnięcia.

Biegły określił koszt leczenia powoda na kwotę 19.000 - 28.000 zł, w zależności od ilości implantów (dwa lub trzy) oraz ilości zużytego materiału i zabiegów chirurgicznych (k. 132). Powód zarzucił biegłemu, iż nie wskazał konkretnych kwot. W opinii uzupełniającej biegły wskazał, że precyzyjne wskazanie kosztów leczenia jest niemożliwe z uwagi na możliwość powstania powikłań, ilość potrzebnych biomateriałów i zmiany cen materiałów zamawianych indywidualnie dla pacjenta. Nadto na cenę ma wpływ wybrany system implantologiczny oraz miejsce leczenia. Wykonanie nowych uzupełnień protetycznych winno się zawrzeć w kwocie 28.000 zł.

Z kolei pozwany w zarzutach od opinii zakwestionował przyjętą przez biegłego kwotę 28.000 zł na leczenie powoda, wnosząc o zobowiązanie biegłego do wskazania, jaki jest średni rynkowy koszt takiej usługi w gabinetach stomatologicznych na terenie S. oraz składników kosztowych kompleksowej usługi.

W kolejnej opinii uzupełniającej biegły wskazał, że oceniając koszty leczenia P. M. wziął pod uwagę przedłożone przez powoda wyceny. W 2014 r. koszt leczenia powoda wynosił 22.000 zł, przy czym wycena nie uwzględniała regeneracji wyrostka zębodołowego, ponieważ prawdopodobnie wówczas tan powoda nie wymagał takiego zabiegu. Na konieczność takiego zabiegu wskazano już w wycenie z 2016 r. Ponownie biegły wskazał, że wycena pracy chirurgicznej jest niezwykle trudna, a jej precyzyjne ustalenie jest możliwe dopiero po zakończeniu procesu leczenia. Biegły nie przyjął wyceny zabiegu zgodnie z wyceną z 2016 r., albowiem dotyczył od zabiegu z wykorzystaniem kości własnej, podczas gdy zdaniem biegłego możliwe jest użycie biomateriałów kościostępczych. Do tej opinii żadna ze stron nie wniosła zastrzeżeń.

Sąd nie jest związany opinią biegłych i ocenia ją na podstawie art. 233 kpc, jednakże swoistość tej oceny polega na tym, że nie chodzi tu o kwestię wiarygodności, lecz o pozytywne lub negatywne uznanie wartości rozumowania zawartego w opinii i uzasadnieniu (wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 12 maja 2009 r., sygn. akt III AUa 270/09, OSAB 2010/1/58-64). Z jednej więc strony, konieczna jest kontrola z punktu widzenia zasad logicznego rozumowania i źródeł poznania, z drugiej - istotną rolę odgrywa stopień zaufania do wiedzy reprezentowanej przez biegłego. Sąd może oceniać opinię biegłego pod względem fachowości, rzetelności czy logiczności. Może pomijać oczywiste pomyłki czy błędy rachunkowe. Opinia biegłego podlega także ocenie z uwzględnieniem kryteriów oceny tego rodzaju dowodu, takich jak poziom wiedzy biegłego, podstawy teoretyczne opinii sposób motywowania sformułowanego stanowiska, stopień stanowczości wyrażonych w niej ocen, zgodność z zasadami logiki i wiedzy powszechnej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 maja 2009 r., sygn. akt II CSK 642/08, LEX nr 511998). W niniejszej sprawie opinie sporządzone zostały przez osobę kompetentną i w zakresie jej specjalizacji. Same opinie zostały w sposób logiczny i wyczerpujący umotywowane. W opiniach znalazły się nie tylko odpowiedzi na pytania Sądu, ale również odpowiedzi na wszystkie pytania sformułowane przez strony. Opinie są jasne, logiczne, pozwalające na prześledzenie procesu myślowego biegłego. W konsekwencji Sąd uznał je za przydatne do rozstrzygnięcia

Mając na uwadze powyższe, Sąd uznał, że pozwany winien wyłożyć powodowi kwotę 28.000 zł na koszty leczenia. Należy przy tym mieć na uwadze, że pozwany wypłacił już powodowi kwotę 10.000 zł, wobec czego na rzecz powoda zasądzić należało kwotę 18.000 zł.

Sąd nie oceniał w toku niniejszego postępowania, czy powód mógł skorzystać z leczenia finansowanego ze środków publicznych. Uwzględnienie roszczenia poszkodowanego, skierowanego przeciwko zobowiązanemu do naprawienia szkody, o wyłożenie z góry sumy potrzebnej na koszty leczenia jest niezależne od tego, czy poszkodowany jest objęty systemem finansowania świadczeń opieki zdrowotnej ze środków publicznych, chyba, że strona zobowiązana do naprawienia szkody wykaże, że koszty leczenia poszkodowanego zostaną pokryte w całości ze środków publicznych, w tym także przyznawanych w ramach szczególnych procedur obejmujących także decyzje uznaniowe uprawnionych podmiotów (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2007 r., sygn. akt I CSK 384/07, LEX nr 351187). W okolicznościach niniejszej sprawy pozwany nie podjął inicjatywy dowodowej w zakresie możliwości sfinansowania leczenia powoda w ramach środków publicznych, wobec czego okoliczność ta nie mogła mieć wpływu na rozstrzygnięcie.

Mając na uwadze powyższe, Sąd w części uwzględnił żądanie powoda w zakresie żądania zapłaty kwoty 18.000 zł, natomiast w pozostałej części powództwo oddalił.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 k.c. i art. 817 k.c., zgodnie z którym ubezpieczyciel zobowiązany jest spełnić świadczenie w terminie 30 dni licząc od daty zawiadomienia o wypadku. Od kwoty 12.000 zł odsetki zasądzić należało od dnia 28 grudnia 2014 r., albowiem powód wniósł o zasądzenie odsetek od tego dnia i uznać należało, że w tym dniu roszczenie o zapłaty kwoty 12.000 zł z pewnością było już wymagalne (wezwanie do zapłaty datowane jest na dzień 30 lipca 2014 r. – brak potwierdzenia doręczenia - k. 56, natomiast pismo w przedmiocie uwzględnienia roszczenia co do kwoty 10.000 zł z żądanych 22.000 zł sporządzone zostało w dniu 27 listopada 2014 r.; tym samym najpóźniej w tym dniu pozwany został wezwany do zapłaty). Zasądzenie odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty 1 stycznia 2016 r. podyktowane jest wejściem w życie zmiany art. 481 k.c.

Stosownie do powołanego przepisu od kwoty 6000 zł odsetki należało zasądzić od dnia 19 lutego 2016 r., albowiem najpóźniej w dniu 18 stycznia 2016 r. – k. 60, pozwany otrzymał wezwanie powoda z dnia 15 stycznia 2016 r. – k. 59, zaś pozwany sformułował odpowiedź na żądanie pozwanego w zakresie kwoty dodatkowych 6.000 zł w dniu 18 lutego 2016 r. (akta szkody). W pozostałym zakresie roszczenie odsetkowe podlegało oddaleniu.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 100 zd. 1 k.p.c. Powód żądał zasądzenia kwoty 27.100 zł, a zasądzone na jego rzecz 18.000 zł, wygrał więc sprawę w 66%. Na koszty powoda w niniejszej sprawie składają się wynagrodzenie pełnomocnika ustalone w oparciu o rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie na kwotę 3.600 zł (§ 2 pkt 5) i opłata od pełnomocnictwa w kwocie 17

zł Na koszty pozwanego w niniejszym postępowaniu składała się zaliczka na biegłego w kwocie 250 zł, wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 3.600 zł i opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. Łącznie więc poniesione przez strony koszty procesu zamknęły się kwota 7.484 zł, z czego pozwany powinien zapłacić 66% tj. 4.939,44 zł, zaś powód 34% tj. 2.544,56 zł. Z powyższego wynikało, iż na rzecz powoda należy zasądzić 1.072,44 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2008 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.) w punkcie IV Sąd nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie kwotę 1150,92 zł (nieuiszczone koszty sądowe wyniosły łącznie 1743,82 zł, natomiast pozwany przegrał postępowanie w 66%).

Na podstawie art. 113 ust. 2 pkt 1 ww. ustawy z w punkcie V Sąd nakazał pobrać od pozwanego, który był w całości zwolniony od kosztów sądowych w niniejszej sprawie na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie kwotę 592,90 zł (nieuiszczone koszty sądowe wyniosły łącznie 1743,82 zł, natomiast powód przegrał postępowanie w 34 %).

Tak argumentując Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.